MONITOR
DISCRIMINATIE
2024

REGIO ZEELAND-WEST-BRABANT

POLITIE Discriminatie.nl

HET JAAR 2024
DE CIJFERS
DE ANALYSE
MIJN VERHAAL
PREVENTIE

HET JAAR 2024

De *Monitor Discriminatie 2024 Zeeland-West-Brabant* geeft een overzicht van meldingen bij antidiscriminatievoorzieningen (ADV's), door de politie geregistreerde discriminatie-incidenten en cijfers van het College voor de Rechten van de Mens.

Discriminatie
Discriminatie is het ongelijk behandelen van mensen op basis van kenmerken die er in de situatie niet toe doen, zoals herkomst, godsdienst of geslacht. Deze kenmerken worden discriminatiegronden genoemd. Mensen die discriminatie hebben ervaren of waargenomen kunnen dit melden bij een ADV. De grootste ADV's in Zeeland-West-Brabant zijn RADAR en Anti Discriminatie Bureau Zeeland. Afhankelijk van de situatie kunnen gedupeerden ook terecht bij de politie of het College voor de Rechten van de Mens.

ADV's en politie
In 2024 ontvingen de ADV's 521 discriminatiemeldingen over voorvallen in Zeeland-West-Brabant, een stijging van 41 procent ten opzichte van 2023. Het aantal meldingen over herkomst of huidskleur is toegenomen en vormt nu bijna de helft van het totaal. Op vrijwel alle discriminatiegronden is een toename in meldingen zichtbaar, met uitzondering van antisemitisme, arbeidscontract, burgerlijke staat en seksuele gerichtheid. Ruim twee derde van de meldingen had betrekking op ongelijke behandeling. Ook vijandige bejegening werd veel gemeld. De meeste meldingen betroffen het terrein collectieve voorzieningen. Daarnaast

Discriminatie is het ongelijk behandelen van mensen op basis van kenmerken die er in die situatie niet toe doen, zoals herkomst, godsdienst of geslacht.

registreerde de politie in 2024 in totaal 689 discriminatie-incidenten, een toename van 3 procent ten opzichte van het jaar daarvoor. Het merendeel van deze politieregistraties had betrekking op discriminatie op basis van herkomst en seksuele gerichtheid. In meer dan de helft van de registraties (62 procent) ging het om discriminerende uitlatingen.

College voor de Rechten van de Mens
In 2024 ontving het College voor de Rechten van de Mens 44 verzoeken om een oordeel uit de regio Zeeland-West-Brabant, 9 meer dan in 2023. De meeste verzoeken hadden betrekking op discriminatie op basis van geslacht of handicap/chronische ziekte, met de arbeidsmarkt als meest voorkomende terrein. Van de 4 verzoeken waarover het College een oordeel uitsprak, bleek in geen enkel geval sprake van verboden onderscheid.

Topje van de ijsberg
Onderzoek toont aan dat slechts 3 procent van de discriminatie-ervaringen wordt gemeld. Mensen blijken het herkennen, benoemen en melden van discriminatie vaak lastig te vinden. Hierdoor blijven veel incidenten buiten de registraties.

HET JAAR 2024
DE CIJFERS
DE ANALYSE
MIJN VERHAAL
PREVENTIE

DE CIJFERS

Download hier alle cijfers

DISCRIMINATIE.NL REGIO ZEELAND-WEST-BRABANT

Totaal meldingen: **521**

omstreden behandeling

TOP 5

Discriminatiegrond ADV's

1 Herkomst/huidskleur
2 Niet-wettelijke gronden
3 Handicap/chronische ziekte
4 Geslacht
5 Nationaliteit

Herkomst/huidskleur	+51
Nationaliteit	+38
Seksuele gerichtheid	-4

TOP 5

Discriminatieterrein ADV's

1 Collectieve voorzieningen
2 Arbeidsmarkt
3 Buurt/wijk
4 Commerciële dienstverlening
5 Horeca/amusement

Collectieve voorzieningen	+63
Buurt/wijk	+24
Huisvesting	-5

POLITIE

Totaal incidenten: **689**

uitlating

TOP 5

Discriminatiegrond Politie

1 Herkomst/huidskleur
2 Seksuele gerichtheid
3 Onbekend/overig
4 Antisemitisme
5 Godsdienst

Seksuele gerichtheid	+21
Handicap/chronische ziekte	+8
Herkomst/huidskleur	-16

Stijging of daling
Hiermee wordt bedoeld een stijging of daling van het aantal discriminatie-meldingen ten opzichte van het jaar ervoor (2023).

COLLEGE

Verzoeken om een oordeel: **44**

VERVOLG

HET JAAR 2024
DE CIJFERS
DE ANALYSE
MIJN VERHAAL
PREVENTIE

Download hier alle cijfers

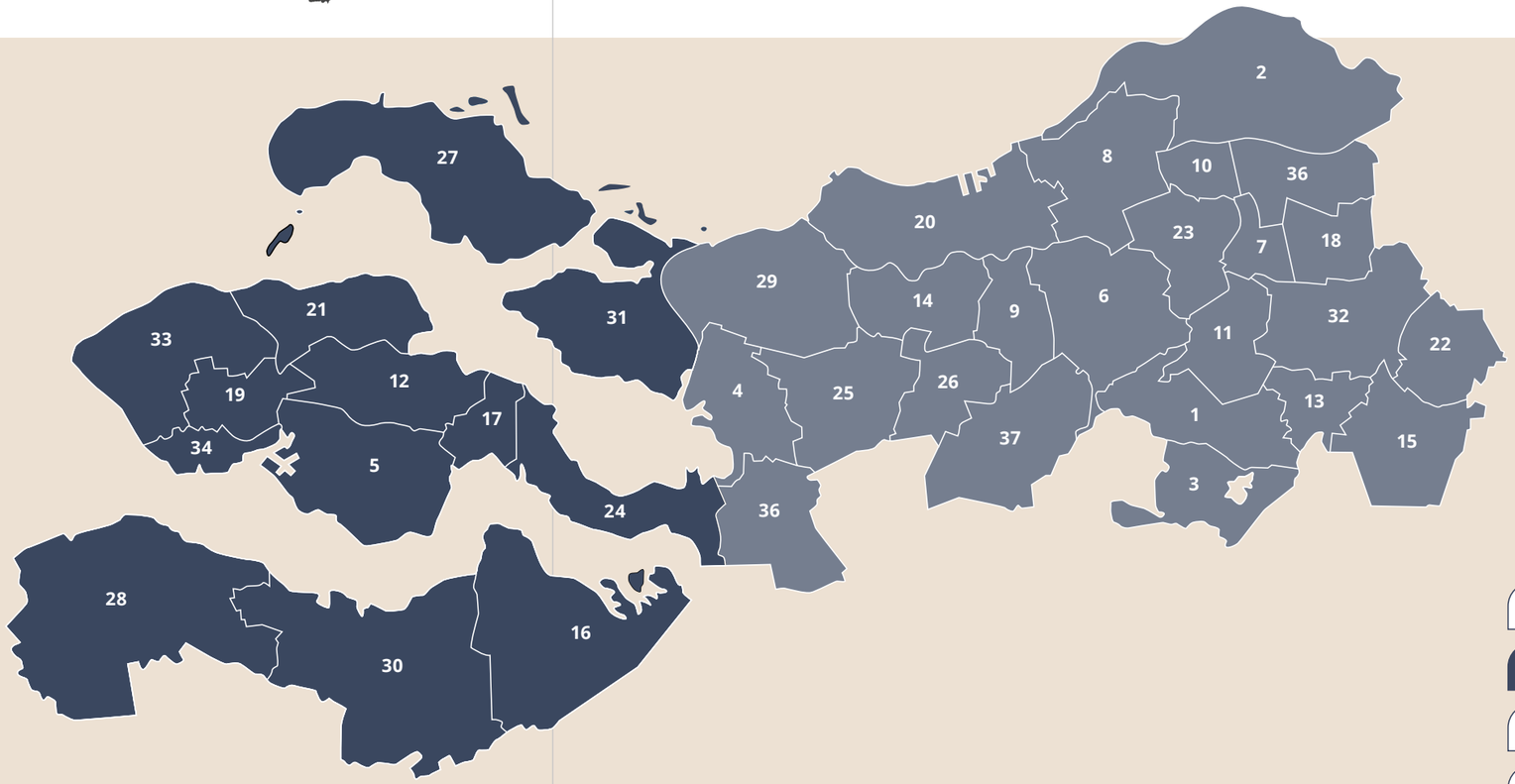
DE CIJFERS

LANDELIJKE CIJFERS
www.discriminatie.nl

MEER INFORMATIE
info@radar.nl
www.radar.nl
www.politie.nl

1 Alphen-Chaam
A 4 B 3 C 1
2 Altena
A 22 B 9 C 13
3 Baarle-Nassau
A 2 B 2 C 0
4 Bergen op Zoom
A 43 B 21 C 49
5 Borsele
A 7 B 4 C 6
6 Breda
A 127 B 91 C 128
7 Dongen
A 4 B 1 C 8
8 Drimmelen
A 15 B 2 C 6
9 Etten-Leur
A 25 B 9 C 20
10 Geertruidenberg
A 17 B 11 C 4
11 Gilze en Rijen
A 11 B 2 C 9
12 Goes
A 25 B 22 C 24
13 Goirle
A 10 B 2 C 2
14 Halderberge
A 6 B 2 C 6
15 Hilvarenbeek
A 1 B 0 C 2
16 Hulst
A 10 B 4 C 11
17 Kapelle
A 5 B 4 C 1
18 Loon op Zand
A 12 B 13 C 10
19 Middelburg
A 31 B 26 C 44
20 Moerdijk
A 14 B 7 C 9
21 Noord-Beveland
A 6 B 6 C 4
22 Oisterwijk
A 16 B 5 C 5
23 Oosterhout
A 32 B 11 C 20
24 Reimerswaal
A 7 B 7 C 9
25 Roosendaal
A 55 B 23 C 37
26 Rucphen
A 12 B 0 C 11
27 Schouwen-Duiveland
A 19 B 15 C 9
28 Sluis
A 4 B 5 C 10
29 Steenbergen
A 10 B 4 C 5
30 Terneuzen
A 32 B 27 C 23
31 Tholen
A 12 B 9 C 7
32 Tilburg
A 194 B 121 C 143
33 Veere
A 11 B 8 C 3
34 Vlissingen
A 31 B 19 C 19
35 Waalwijk
A 19 B 12 C 22
36 Woensdrecht
A 1 B 0 C 5
37 Zundert
A 7 B 7 C 4

A Meldingen door *inwoner van de gemeente* bij ADV
B Meldingen over *voorval in de gemeente* bij een van de ADV's
C Geregistreerde discriminatie-incidenten bij de politie

HET JAAR 2024
DE CIJFERS
DE ANALYSE
MIJN VERHAAL
PREVENTIE

DE ANALYSE GRONDEN

ADV-meldingen en politieregistraties betroffen in 2024 vooral de discriminatiegronden herkomst/huidskleur, niet-wettelijke gronden, handicap/chronische ziekte, geslacht en nationaliteit.

Herkomst/huidskleur
Ten opzichte van 2023 is het aantal ADV-meldingen over herkomst en huidskleur toegenomen, terwijl het aantal politieregistraties over deze grond is afgenomen. Net als voorgaande jaren is herkomst, huidskleur de meest gerapporteerde discriminatiegrond, met 48 procent van de meldingen bij ADV's en 47 procent van de politieregistraties. Voorvallen gaan vaak over racistische uitlatingen, bijvoorbeeld op het werk. Zo werd een vrouw tijdens een kennismakingsgesprek gevraagd of zij van cliënten weleens te horen krijgt dat ze een buitenlands accent heeft. De buurt/wijk en collectieve voorzieningen zijn twee andere terreinen waar racisme veel gemeld werd. Een voorbeeld is een vrouw die fysiek is aangevallen door haar buren, waarbij tegen haar werd geroepen: 'Rot op naar je eigen land.'

N iet-wettelijke gronden
Meldingen over niet-wettelijke gronden bedragen 13 procent van het totale aantal. Dit maakt het de op één na meest voorkomende grond bij ADV's. Dit betreft meldingen van inwoners die zich gediscrimineerd voelen, maar waarbij de situatie niet valt onder een van de 12 wettelijke discriminatiegronden. De meldingen hebben betrekking op diverse terreinen, maar vaak op collectieve voorzieningen. Zo voelde een melder zich gediscrimineerd door de woningbouwvereniging op basis van zijn persoonlijkheid. Ook zijn er meldingen van mensen die zich gediscrimineerd voelden vanwege een afwijzing bij een sollicitatie op basis van hun uiterlijk, of omdat een smartphone vereist is om deel te nemen aan spaaracties van winkels.

Hulphonden en scootmobielen werden regelmatig geweigerd in restaurants, de sportschool of in het gemeentehuis.

Handicap/chronische ziekte
In 2024 gaat 11 procent van het totaal aantal ADV-meldingen over discriminatie op grond van handicap/chronische ziekte. Uit de meldingen blijkt dat deze vorm van discriminatie vaak voorkomt in de commerciële dienstverlening en bij collectieve voorzieningen. Zo werden hulphonden en scootmobielen regelmatig geweigerd in restaurants, de sportschool of in het gemeentehuis. De politie heeft in 2024 14 discriminatie-incidenten op grond van handicap geregistreerd. De registraties betreffen veelal voorvallen waarbij validistische taal werd gebruikt, zonder dat de betreffende persoon een beperking heeft. Voorbeelden zijn het schelden met 'kanker' en 'mongool'. Twee voorvallen gingen over de weigering van hulphonden.

Validisme
Validisme is het stigmatiseren, marginaliseren of discrimineren van mensen met een fysieke, mentale of verstandelijke beperking op basis van hun functionele of mentale status.

VERVOLG

HET JAAR 2024
DE CIJFERS
DE ANALYSE
MIJN VERHAAL
PREVENTIE

DE ANALYSE GRONDEN

Hieronder vervolgen we de beschrijving van de meest gerapporteerde discriminatiegronden in de meldingen bij de ADV's en in de registraties van de politie in de regio Zeeland-West-Brabant in 2024.

Geslacht
In 2024 heeft ongeveer 10 procent van alle ADV-meldingen betrekking op discriminatie op basis van geslacht. Veel meldingen gaan over discriminatie op de arbeidsmarkt, zoals het gebruik van niet-inclusieve taal in vacatures waarin expliciet naar een mannelijke collega wordt gezocht. Ook non-binaire en transgender personen ervaren discriminatie. Een voorbeeld hiervan is een transgender leerling die tijdens een studiereis van de mentor geen plek kreeg op de jongens- of meisjeskamer en in plaats daarvan op een aparte kamer moest slapen. Daarnaast zijn er meldingen van zwangerschapsdiscriminatie, waarbij vrouwen na hun zwangerschapsverlof niet konden terugkeren in hun functie of geen contractverlenging kregen. In 2024 werden 8 politieregistraties gedaan op basis van geslacht. Hieruit blijkt dat trans personen te maken krijgen met ongelijke behandeling en belediging. Zo werd een trans man uitgescholden en bewust aangesproken met zijn oude, vrouwelijke voornaam.

Nationaliteit
In 2024 waren er 50 meldingen van discriminatie op basis van nationaliteit, bijna vier keer zoveel als in 2023. Hiervan hadden 21 meldingen betrekking op het besluit om Duitse Roda-supporters niet toe te laten bij de uitwedstrijd tegen NAC Breda. Melders beschouwden dit als discriminatie van Duitse supporters op basis van hun nationaliteit.
Het merendeel van de meldingen ging over discriminatie binnen collectieve voorzieningen. Daarnaast waren er meldingen over discriminatie in de commerciële dienstverlening, zoals het geval van een man die vanwege zijn verblijfsvergunning niet in termijnen mocht betalen bij een winkel.

In zowel de meldingen als de politieregistraties ging het merendeel van de incidenten op grond van godsdienst over discriminatie jegens moslims.

Godsdienst
Bij de ADV's werden 34 meldingen gedaan over discriminatie op grond van godsdienst. Ook de politie registreerde 34 incidenten van godsdienstdiscriminatie. In zowel de meldingen als de politieregistraties ging het merendeel over discriminatie jegens moslims. Een voorbeeld hiervan is een incident waarbij een buurman uit het niets begon te schelden en uitspraken deed als 'moslims moeten dood'. Daarnaast waren er meerdere gevallen waarin discriminatie, en soms zelfs agressie, specifiek gericht was op vrouwen die een hoofddoek dragen. Zo werden vrouwen met een hoofddoek op een parkeerplaats of in een winkel aangevallen, waarbij geprobeerd werd hun hoofddoek af te trekken.

Algemeen schelden
Veel van de politieregistraties over de gronden seksuele gerichtheid en antisemitisme betreffen het uitschelden van agenten en andere handhavers met 'homo' of 'jood'. Hun seksuele gerichtheid of achtergrond spelen vaak geen rol. Wel zorgt het gebruik van zulke scheldwoorden voor negatieve beeldvorming van LHBTIQA+ personen en van Joden.

VERVOLG

HET JAAR 2024
DE CIJFERS
DE ANALYSE
MIJN VERHAAL
PREVENTIE

DE ANALYSE TERREINEN

De ADV's registreren het maatschappelijke terrein waarop een discriminatievoorval zich afspeelde. De politie registreert geen terreinen. Deze pagina belicht de terreinen waarover de meeste meldingen binnenkwamen.

Collectieve voorzieningen
Collectieve voorzieningen is het maatschappelijke terrein met de meeste ADV-meldingen. In 2024 hebben 118 meldingen betrekking op discriminatie binnen dit terrein. Ten opzichte van 2023 is het aantal meldingen ruim verdubbeld. De meldingen gaan over verschillende discriminatiegronden, zoals herkomst en nationaliteit. Zo voelde een vrouw met een migratie-achtergrond zich gediscrimineerd toen een medewerker van een ggz-instelling tegen haar zei: 'Het is hier Nederland.' Ook gaven melders aan discriminatie te ervaren door gemeenten bij de afwijzing van hun WMO-aanvraag of uitkeringsverzoek.

Arbeidsmarkt
In 2024 werden 106 meldingen van arbeidsmarktdiscriminatie geregistreerd, 14 meer dan in 2023. De meldingen hadden betrekking op ongelijke behandeling bij werving en selectie, evenals discriminerende vacatureteksten. Vrouwelijke melders gaven aan te maken te hebben met zwangerschapsdiscriminatie of werden afgewezen voor een functie vanwege het dragen van een hoofddoek. Daarnaast kwamen er meldingen binnen over discriminatie en pesterijen op de werkvloer, zoals collega's of leidinggevenden die racistische opmerkingen maken.

Vrouwelijke melders hadden te maken met zwangerschapsdiscriminatie of werden afgewezen voor een functie omdat ze een hoofddoek dragen.

Buurt/wijk
Discriminatie in de buurt en wijk werd 59 keer gemeld. Meer dan de helft van de meldingen betrof discriminatie op grond van herkomst in de vorm van vijandige bejegening. Dit ging veelal om discriminerende uitingen, zoals een buurman die de zoon van een melder uitschold voor 'bruine rat'. Bij sommige meldingen was er sprake van geweld en bedreiging. Ook zijn er meldingen waarbij bewoners op basis van hun seksuele gerichtheid worden gediscrimineerd.

Horeca/amusement
In 2024 steeg het aantal meldingen over discriminatie in de horeca en amusement van 27 naar 42. Melders gaven aan dat hen de toegang tot horecagelegenheden werd geweigerd vanwege hun huidskleur. Daarnaast kwamen er dit jaar alsnog meldingen binnen van uitsluiting op basis van het niet kunnen tonen van een QR-code tijdens de pandemie. Ook werd discriminatie gemeld op grond van handicap of chronische ziekte, bijvoorbeeld omdat restaurants niet toegankelijk waren voor elektrische rolstoelen.

Toename meldingen
Het aantal meldingen van inwoners van regio Zeeland-West-Brabant is meer dan verdubbeld ten opzichte van 2023. Dit hangt samen met een aantal landelijke, niet aan locatie gerelateerde, incidenten die niet in deze regionale monitor zijn opgenomen. Informatie over deze meldingen is te vinden in het rapport *Discriminatiecijfers in 2024*.

HET JAAR 2024
DE CIJFERS
DE ANALYSE
MIJN VERHAAL
PREVENTIE

MIJN VERHAAL

Robin
‘Vanwege mijn beperking gebruik ik een rolstoel. Voor mijn werk moet ik soms heel vroeg ’s ochtend met de trein. Tot mijn verbijstering kreeg ik van medewerkers van de NS te horen dat er zo vroeg nog geen reisassistentie mogelijk is. Een klacht bij de NS mocht niet baten. Discriminatie.nl heeft de kwestie toen voor mij aangekaart bij de NS. De NS heeft haar excuses aangeboden en erkend dat reisassistentie in principe altijd beschikbaar moet zijn. Ook heeft de NS alle medewerkers en samenwerkingspartners hierover ingelicht, om te zorgen dat zoiets niet meer gebeurt.’

Mariana
‘Bij de kassa van een supermarkt werden alleen mijn 9-jarige zoon en ik er uitgepikt voor tassencontrole. Omdat wij de enigen in de rij waren met een donkere huidskleur voelde ik mij gediscrimineerd. Ik vond het vooral erg voor mijn zoontje. Met hulp van Discriminatie.nl stapte ik naar het College voor de Rechten van de Mens, dat oordeelde dat er sprake was van discriminatie. Er is daarna een goed gesprek geweest met de supermarkt. De supermarkt heeft het onderwerp inmiddels besproken met andere supermarkten. Medewerkers zijn geïnstrueerd over de juiste uitvoering van de tassencontrole en zo nodig wordt het beleid nog aangepast.’

Leon
‘Nadat ik lekker had gesport nam ik een douche in de sportschool. Uit het niets begon een andere bezoeker tegen mij te schelden: “Jullie k*homo’s gaan alleen maar douchen om elkaar bloot te bekijken.” En zo ging hij maar door. In de kleedkamer gaf hij me zulke harde duwen dat ik op de grond viel.

De situatie is enorm verbeterd. De collega’s die mij pestten zijn hierop aangesproken. Eentje is na een officiële waarschuwing zelfs geschorst. Ik ga nu weer met plezier naar mijn werk.

Ik heb het voorval gemeld bij Discriminatie.nl. Ik vond het fijn dat ik daar mijn verhaal kwijt kon. Ook ben ik door Discriminatie.nl goed geholpen met het doen van aangifte bij de politie. De dader is veroordeeld tot een geldboete van 500 euro.’

Nigel
‘Op mijn werk maakten een paar collega’s steeds beledigende opmerkingen over mijn afkomst en huidskleur. Ze noemden me bijvoorbeeld ‘aap’. Ik had daar zo’n last van dat ik besloot een melding te doen bij Discriminatie.nl. Een medewerker van Discriminatie.nl ging samen met mij het gesprek aan met mijn werkgever. Ook kreeg mijn werkgever informatie over hoe om te gaan met discriminatie op de werkvloer. Sindsdien is de situatie enorm verbeterd. De collega’s die mij pestten zijn hierop aangesproken. Eentje is na een officiële waarschuwing zelfs geschorst. Ik ga nu weer met plezier naar mijn werk.’

Melden helpt!

HET JAAR 2024
DE CIJFERS
DE ANALYSE
MIJN VERHAAL
PREVENTIE

PREVENTIE

Gemeenten ontvangen een structurele decentralisatie-uitkering van de Rijksoverheid om de aanpak van discriminatie en racisme te versterken. Ook de stelselherziening van de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen en een proactieve aanpak dragen bij aan het tegengaan van discriminatie.

Decentralisatie-uitkering
Vanaf 2024 ontvangen gemeenten een structurele decentralisatie-uitkering voor de versterking van de aanpak van discriminatie en racisme. Deze uitkering, met een totaalbedrag van € 2,5 miljoen, komt neer op € 0,14 per inwoner en is specifiek bedoeld voor de financiering van preventieactiviteiten. Hiermee kunnen gemeenten, in samenwerking met hun antidiscriminatievoorzieningen (ADV's), gerichte preventieve maatregelen nemen en lokaal maatwerk leveren. Voorbeelden hiervan zijn gastlessen, trainingen en workshops bij scholen en organisaties om bewustwording te vergroten en kennis te delen. Hoewel deze middelen expliciet zijn bedoeld voor preventie, komt een deel ervan niet bij de ADV's terecht. Duurzaam investeren in preventie is essentieel om discriminatie te bestrijden en te voorkomen. Effectieve preventie vraagt om structurele aandacht en samenwerking tussen gemeenten en gespecialiseerde organisaties.

Stelselherziening
Om de effectiviteit van anti-discriminatievoorzieningen te versterken, werkt het Rijk in samenwerking met Discriminatie.nl aan een stelselherziening van de Wet gemeentelijke anti-discriminatievoorzieningen (Wga).

Duurzaam investeren in preventie is essentieel om discriminatie te bestrijden en te voorkomen. Effectieve preventie vraagt om structurele aandacht en samen-werking tussen gemeenten en gespecialiseerde organisaties.

Deze wet schrijft voor dat gemeenten een laagdrempelige voorziening bieden waar burgers discriminatie kunnen melden. De wet vormt daarmee de juridische basis voor het bestaan van de ADV's. De wettelijke taken van ADV's bestaan in de kern uit klachtbehandeling, het registreren van meldingen en het bieden van onafhankelijke bijstand aan melders. In verschillende scenario's wordt een mogelijke uitbreiding van de Wga onderzocht, zoals het voeren van actief discriminatiebeleid door gemeenten.

Ondersteuning gemeenten
Een goed gefinancierd en structureel ingebed antidiscriminatie-beleid legt een fundament onder een inclusieve samenleving, waarin discriminatie actief wordt tegengegaan en zoveel mogelijk wordt voorkomen. Steeds meer gemeenten zetten hier al stappen in, maar hebben vaak behoefte aan ondersteuning, zoals expertise, uitvoeringscapaciteit of advies over het beleidsproces. De decentralisatie-uitkering kan ook hiervoor worden ingezet. De ADV's die zijn aangesloten bij Discriminatie.nl kunnen gemeenten bij deze stappen professioneel ondersteunen.

Discriminatie.nl
Discriminatie.nl is de branche-vereniging van ADV's. Op dit moment is meer dan 90 procent van de Nederlandse gemeenten aangesloten bij een ADV die lid is van Discriminatie.nl. Deze ADV's hanteren een uniforme werkwijze en registreren meldingen in een landelijk registratiesysteem.

HET JAAR 2024
DE CIJFERS
DE ANALYSE
MIJN VERHAAL
PREVENTIE

BRONNEN
> Andriessen, I., et al (2020). *Ervaren discriminatie in Nederland II*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
> Andriessen, I. (2017). *Discriminatie herkennen, benoemen en melden*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
> Walz, G. en Fiere, B. (2025). *Discriminatiecijfers in 2024*. Rotterdam: Art.1.

COLOFON
Monitor Discriminatie 2024 Regio Zeeland-West-Brabant
Tekst: Noura Oul Fakir
Portretten: Discriminatie.nl
Vormgeving: Go Puck

UITGAVE
April 2025
Dit is een gezamenlijke uitgave van de politie-eenheid Zeeland-West-Brabant en Discriminatie.nl. De politie, het College voor de Rechten van de Mens en de anti-discriminatievoorzieningen ADV Rucphen, ADV Woensdrecht, ADV Zundert en Meldpunten Discriminatie Waalwijk en Dongen van ContourdeTwern hebben voor deze uitgave gegevens beschikbaar gesteld.

HET JAAR 2024
DE CIJFERS
DE ANALYSE
MIJN VERHAAL
PREVENTIE